

"URBAR PAZINSKE KNEŽIJE"

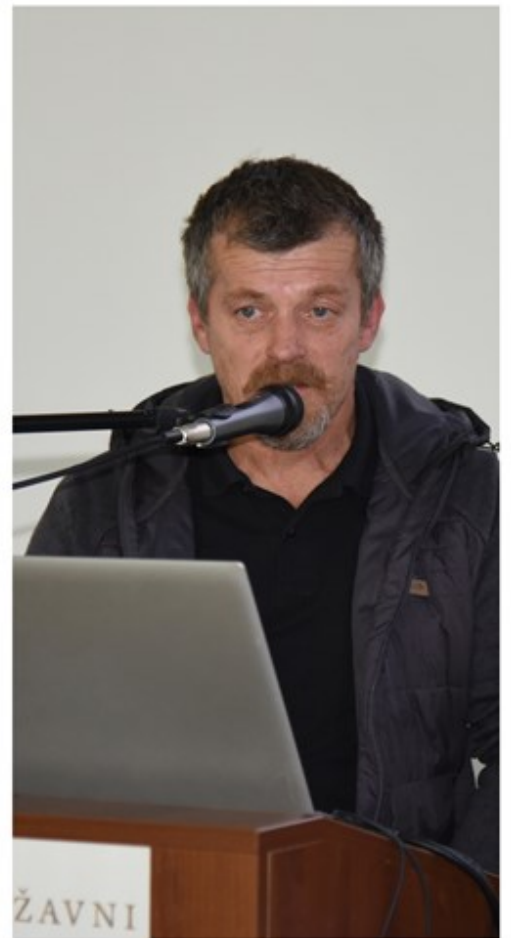
Najbrojnije familije bile su Slokovići, Zgrablići, Sironići, Dobrile i Mizzani, a imena Marija i Ivan

O važnom povijesnom dokumentu govorilo četrnaest stručnih izlagača * Možda najoriginalnije predavanje iznio je Radenko Sloković pod nazivom "Dekonstrukcija Pazina 1817., 1804., 1780. i 1770.". Radi se o dijelu istraživanja koje je u pazinskom arhivu započeo još 1999. godine

31.10.2021 17:47 | Autor: Anđelo DAGOSTIN

Stara fontana sagrađena 1790. godine (Stari trg, Pazin) / Radenko Sloković

Državni arhiv u Pazinu je u velikoj dvorani organizirao međunarodni znanstveni skup "Urbar Pazinske knežije 1571. – 2021.".

TEKST SE NASTAVLJA NAKON OGLASA

[Ova igra oduševljava atraktivnim dizajnom i izgledom da ju se isplati instalirati samo da vidite!](#)

[Tražiš savršeno mjesto za romantičan vikend? Otkrijte čari wellness romanse nadomak Zagreba](#)

Sponsored by Midas

Program je otvorio Slaven Bertoša na temu "Doprinos Danila Klena proučavanju istarskih urbara", uslijedio je Jakov Jelinčić s "Jezične značajke pazinskog urbara na talijanskom jeziku", pa Sanja Šetić s "Urbar Pazinske knežije, kodeks iz 1571. godine i vodeni znaci", te je konačno pročitana rad Denisa Visintina "La Contea di Pisinio nel XVI secolo: aspetti economici e sociali". Nakon stanke uslijedila su dva izlaganja podužeg naslova,

Daniela Juričić Čargo s "Urbari Pazinske grofovije u kontekstu reformi urbara zemaljskoknežjih posjeda u austrijskim nasljednim zemljama od kraja 15. do prve četvrtine 17. stoljeća" i Ivan Milotić s "Pravna narav i status urbarijalnih tekstova za Pazinsku knežiju nastalih od 1498. do 1597. godine".

Svaki domaćin bio je drvodjelac

Željko Bartulović govorio je na temu "Pravni aspekti urbarijalnih propisa (primjer Rijeke, Vinodola i Čabra), a Ivona Orlić na temu "Urbar Pazinske knežije kao podsjetnik na tradicijski značaj šuma u Istri", prvenstveno o drvodjeljskim proizvodima: obrađenim i neobrađenim.

- Drvo je za seljaka najjeftiniji i najdostupniji materijal pa su se za seljaka, pa su se drvena pomagala koristila u svim domaćinstvima, i u radu. Skoro je svaki domaćin bio i drvodjelac, kazala je Orlić koja je predstavila pravo bogatstvo drvenih oruđa, alata i pribora koji su se upotrebljavali u prošlosti u našim krajevima. Uslijedilo je izlaganje Mojce Horvat "Šentpavelski urbarji v Pokrajinskem arhivu Maribor".

Možda najoriginalnije predavanje iznio je Radenko Sloković pod nazivom "Dekonstrukcija Pazina 1817., 1804., 1780. i 1770.". Radi se o dijelu istraživanja koje je u pazinskom arhivu započeo još 1999. godine. Na samom je početku iznio podatak da je daleko najbrojnija porodica u župi Pazin do 1820. bila upravo ona kojoj sam pripada - Slokovići. Slijedili su tada Zgrablići, Sironići, Dobrile i Mizzani. Marija i Ivan ubjedljivo su bila najčešća osobna imena. U svom je istraživanju rekonstruirao rodoslovlja svih plemića i većine nositelja javnih funkcija (kapetani, vikari, kancelari, suci, dekani, kontraskrivani, administratori, notari...) na području Pazina, a na području Pazinštine istražio je obiteljske linije oko 200 do 250 porodica.

Priljev iz Karnije i Kranjske

Autor je locirao gotovo svaku obitelj (vrlo često s podrijetlom!), pa i osobu u svaku od kuća (objekata) koje bilježi franciskanski katastar na prijelazu iz 18. u 19. stoljeće. Prati mijene stanovnika u pojedinim objektima, njihove obiteljske veze, ili pak njihove javne funkcije. Osim višeg staleža pronalazi tu razna zanimanja: zidare, tkalce, trgovce, seljake, gostioničare, krojače, blagajnika, prodavača duhana, zlatara, kovača, pa čak i

"dobrotvora" te vojnog kirurga. Na jednoj lokaciji u blizini pazinskog Kaštela predavač Sloković smatra da je uspio pronaći mjesto nekadašnje gradske lože.

- Pazin 1770. godine je bio dosta veći nego 1820. godine. Velika većina zgrada koje se danas nalaze između Trga male fontane i fontane na Buraju postojale su i prije 1770. godine, ustvrdio je izlagač Sloković napomenuvši da se tijekom 18. stoljeća primjećuje značajan priljev stanovništva, uglavnom iz Karnije i Kranjske.

Također je ustvrdio da "od 1762. (s vrhuncem 1774. -1777.) u Pazinu boravi značajan broj vojnika koji su stanovali u vojarni u Kaštelu i oko nje, u vojarni na mjestu današnje zgrade Arhiva, u vojarni kod Prepoziture, ali i po privatnim kućama".

Pazinski dekan ili gaštald

- Za razliku od drugih mjesta Knežije, Pazin nije imao župana, vjerojatno stoga što je u Pazinu stolovao kapetan u čijim je rukama bila izvršna i sudska vlast. Imao je, međutim dekana (koji se ponekad naziva i gaštald), koji se birao, čini se, iz redova sudaca. U njegovim su rukama bili ključevi spremišta žita u Kaštelu. Tu su funkciju obavljali Anton Gonan (1723. i 1724.), Nikola Sloković (1739.-1746.), Franjo Bartol Kaligarić (1748.-1769.), Anton Sloković (1776.) te Matija Orlić (1776.-1784.), zaključio je predavač Sloković.

Skup su zatvorili Marino Martinčević "Desetine u pazinskom urbaru 1578. godine" te Andreja Dragojević "Tekstilna presvlaka matrikule bratovštine sv. Barbare iz 16. st. iz Šibenske biskupije" koja je poslala videozapis.

U organizacijskom odboru ovog međunarodnog znanstvenog skupa bili su Mirela Mrak Kliman, Biserka Budicin, Maja Milovan, Sebastijan Legović i Elvis Orbanić.

Pazinska prezimena u kasnom 18. stoljeću

Neka od prezimena koja je na prijelazu iz 18. u 19. stoljeće istraživač Radenko Sloković zatekao na području naselja Pazin (bez sela i zaseoka) su: Argento, Agolante, Antonić, Aupetich, Bastiancich, Belašić, Beorchia, Bertoša, Bičić, Bogović, Borta, Camus, Covaz, Coverglizza, Chiavallon, Culinas, Dequal, Dorčić, Dragovina, Fachinetti, Fator, Foško, Gherbetz, Glavić, Godina, Gortan, Grah, Grubiša, Ivić, Ivančić, Jurale, Kalac, Kaligarić, Klenovar, Kocić, Korić, Košanac, Križanac, Leš, Lovrinić, Lupetina, Luxetich von Lichtenfeld, Lujck de Matthej, Martinić, Matejčić, Matejčić Vraničar, Matešić, Matić, Matijašić, Mečar, Mičan, Millossich von Milldenhof, Miljavac, Moresco, Mrack, Opatić, Orbanić, Orlić, Orlović, Parisini, Pascoli, Peteh, Petković, Poček, Pohusta, Pojani, Primuž, Raissa, Rempel, Rapicio, Ravnić, Rožman, Sartori, Segher von Weissenhaus, Sironić, Sloković, Sloković Foško, Sloković Grgurina, Sternosich, Stanković, Streglina, Stroziga, Stupar, Ščulac, Šestan, Šterpin, Tenčić, Tranquilli, Ukmar, Velan, Vicić, Vidmar, Vranić, Zanca, Zanello, Zazarman i Zuanić.